

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Протокол від 29.10.2021 №3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ від 01.11.2021 №101

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

ПРО МЕМОРАНДУМ

Ми, педагоги, батьки та здобувачі освіти, виходимо з того, що плідна співпраця між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на таких твердженнях:

Головним принципом співпраці учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби здобувача освіти.

Освітній процес ґрунтується на співпраці учасників освітнього процесу. Саме взаємодія в межах трикутника «здобувач освіти-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.

В основу співпраці між учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складника концепції «Нова українська школа»:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Взаємодія між учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.

Співпраця має відбуватись на засадах обов'язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності.

Дії та поведінка учасників освітнього процесу в освітньому просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛ І.

ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

Ми, педагоги, батьки та здобувачі освіти, виходимо з того, що заклад освіти як спільнота, може створити власні правила та регламенти, що не суперечать чинному законодавству. Вони мають бути публічними, всім відомими, загальнодоступними, зрозумілими всім і прийнятними для учасників освітнього процесу в закладі освіти. Правила мають ґрунтуватись на загальнолюдських цінностях, принципах демократії та прозорості в ухваленні рішень, рівного доступу до всіх послуг, поваги до різноманітності культур.

1.1. Робота громадського самоврядування

Заклад освіти є місцем, мета існування якого – освіта і всебічний розвиток здобувачів освіти, а також осередком спілкування. Низка засадничих рішень у житті закладу освіти, зокрема правила і регламенти, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування.

Запорука плідної роботи громадського самоврядування в закладі освіти – максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації в закладі освіти мають бути доступними і зручними для всіх. Показником дієвості громадського самоврядування в закладі освіти є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, створення «банку пропозицій та ідей» тощо, врахування запитів і пропозицій у подальшій роботі.

Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в освітньому закладі може бути процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням органів шкільного самоврядування. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та здобувачів освіти, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1.2. Правила та регламенти

Види шкільних правил та їхній зміст:

- правила поведінки учасників освітнього процесу;
- регламенти: порядок доступу батьків до закладу освіти і класів, порядок індивідуального позакласного спілкування з учителями та класними керівниками, форми проведення першого й останнього дзвоника, батьківських зборів, наявність або відсутність дрес-коду для здобувачів освіти і вчителів та інші.

Шкільні правила розробляються за участі учасників освітнього процесу та членів колективу закладу освіти. Пропозиції акумулюються та обробляються за допомогою органів шкільного самоврядування. За потреби в регуляційні документи або їхні частини можна вносити зміни шляхом винесення пропозицій.

Невід'ємним складником правил та регламентів закладу освіти є порядок розгляду звернень і скарг, а також шляхи вирішення конфліктів. Конфлікти можуть розв'язуватися за допомогою педагога соціального, практичного психолога, класного керівника, адміністрації. Звернення учасників освітнього процесу до адміністрації розглядається в якнайкоротші строки.

Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

Жодне положення цього Меморандуму не звільняє від відповідальності за порушення норм чинного законодавства і не може змінювати прями норми законодавства щодо юридичної відповідальності.

1.3. Принципи фінансування та співфінансування

Фінансова діяльність шкільної спільноти ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості та прозорості.

1.3.1. Фінансування коштом державного та місцевого бюджетів

Усі члени шкільної спільноти мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт закладу освіти.

Інформація про всі матеріальні цінності, отримані закладом освіти, має бути опублікована на сайті. Адміністрація закладу освіти обліковує їх відповідно до законодавства та зобов'язується використовувати їх лише в інтересах закладу освіти.

Адміністрація закладу освіти бере на себе зобов'язання подавати всю фінансову інформацію (або інформацію про всі кошти, які отримує заклад освіти з різних джерел) вчасно, достовірно і доступно для розуміння будь-якому учаснику освітнього процесу. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації.

РОЗДІЛ II.

Підвищення ефективності освітнього процесу

Ми, педагоги, батьки та здобувачі освіти, виходимо з того, що:

Освітній процес має бути спрямований на всебічний розвиток і подальшу успішну самореалізацію здобувача освіти в дорослому житті – як особистості, громадянина й фахівця.

2.1. Організація освітнього процесу в межах навчальної діяльності

Організація освітнього процесу ґрунтується на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація закладу освіти, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав вчителя.

Водночас батьки та здобувачі освіти можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:

- подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні й культурні гранти;
- залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.

Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, проектів тощо, є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути розміщені в класах, на сайті тощо.

Механізмом перевірки якості освіти може бути процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та

здобувачів освіти, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

2.2. Організація освітнього процесу поза межами навчальної діяльності

Позаурочна діяльність має бути спрямована на:

- всебічний розвиток здобувачів освіти, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
- виявлення і розвиток талантів;
- налагодження та укріплення партнерських зв'язків між батьками, педагогами та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: гуртки, лекції та інша освітня активність для освітян і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.

Усім здобувачам освіти має бути надана можливість спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо: критеріями участі в творчих конкурсах є не наявність відповідних навичок, а виключно бажання здобувача освіти. Форма і зміст таких заходів обираються та плануються спільно із здобувачами освіти.

У позаурочний час здобувачі освіти за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; відповідний учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком здобувачів освіти; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації закладу освіти.

Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в освітньому закладі може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та здобувачів освіти, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ III.

Безпека в закладі освіти

Ми, педагоги, батьки та здобувачі освіти, виходимо з того, що обов'язковим елементом освітнього процесу в шкільному середовищі є задоволення для всіх його учасників на належному рівні основних потреб людини (зокрема фізіологічних, соціальних та потреб у безпеці – фізичній і психологічній).

3.1. Сприятливе фізичне середовище

Адміністрація закладу освіти в співпраці з усією шкільною спільнотою розробляє методи та шляхи забезпечення задоволення основних фізичних потреб у шкільному середовищі.

Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в шкільному середовищі є такі:

- вільний доступ до свіжого повітря. Заклад освіти має забезпечити наявність свіжого повітря в класах під час занять, регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на шкільному подвір'ї під час перерв;

- вільний доступ до питної води. Питна вода має бути завжди доступною всім учасникам освітнього процесу в закладі освіти. За умови карантинних обмежень питна вода має бути у кожного здобувача освіти в окремій питній тарі;

- вільний доступ до вбиральні. Шкільні вбиральні мають відповідати потребам людини в повазі до її гідності та сучасним гігієнічним нормам. Вбиральні мають бути облаштовані індивідуальними кабінками з дверима, що зачиняються, сучасними сантехнічними системами, забезпечені туалетним папером, водою та милом для миття рук;

- доступна якісна їжа. У закладі освіти має бути організовано гаряче харчування;

- надання домедичної допомоги в разі потреби.

3.2. Безпечне та комфортне психосоціальне середовище

Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в закладі освіти та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство та булінг є неприпустимими в стосунках між учасниками освітнього процесу. Правила закладу освіти та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу мають передбачати комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.

В освітньому закладі організовується психологічна та соціально-педагогічна підтримка для здобувачів освіти. Психологічна служба в закладі освіти має бути забезпечена організаційними можливостями для ефективної роботи. У закладі також може бути скринька для анонімних звернень до психолога.

Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в освітньому закладі може стати анкетування учасників освітнього процесу.

Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в закладі освіти вирішуються на рівні адміністрації закладу. Розгляд та розв'язання конфліктів також може здійснюватися шкільною психологічною службою. Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.